

MINI-ONTWERPWEDSTRIJD

ZAANSTAD - Achtersluispolder

20 NOVEMBER 2018 RELEVANT

ZNSTD

ontwerpveiligeomgeving.n

1. deFabrique (Wachtwoord: detabrique)
Twitter: #Relevant2017

ONTWERP
VEILIGE
OMGEVING

ONTWERPWEDSTRIJD

'ZAANS MENGEN'

2019
EERSTE EN TWEEDE KWARTAAL

Welkom

Aanleiding: Ontwerpwedstrijd 'Zaans mengen' 2019

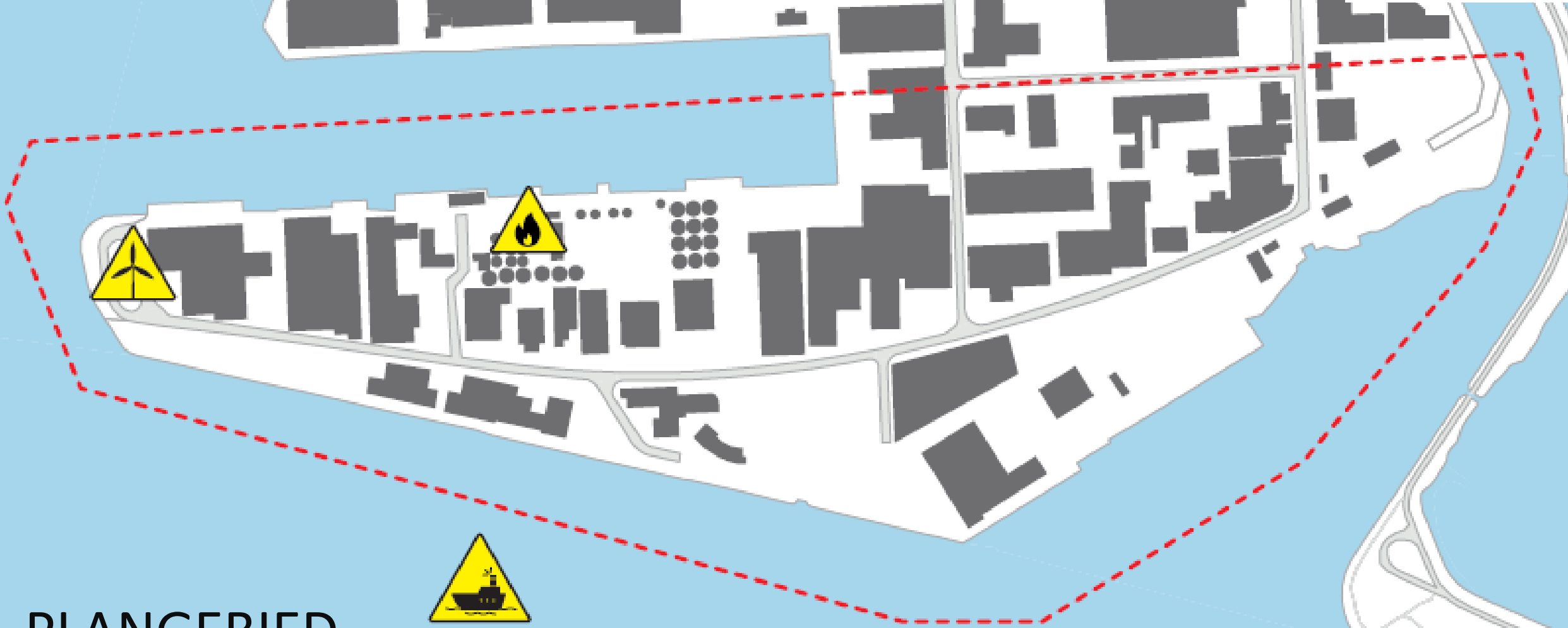
Doel: Oefenen met ontwerpen met omgevingsveiligheid

Werkvorm: Ontwerpatelier

Begeleiding: Alex Beijers (gemeente Zaanstad)
Hans Baijense (OVO)
Dirk Jan de Boer (OVO)

ONTWERP
VEILIGE
OMGEVING

PLANGEBIED

100 m

Aanwezige risico's

- Windmolen
- Bedrijf met opslag brandbare stoffen (*fictief*)
- Vervoer van gevaarlijke stoffen over het water

Ontwikkel-opgave

- Inbreiding
- 200 woningen
- 20% bedrijven transformeren naar woningbouw
- Risicovolle inrichtingen blijven

Beoordeling ontwerp

Twee criteria:

1. Score ontwikkel-opgave (woningbouw, Zaans mengen, creativiteit)
  - Beoordeling door Alex Beijers
2. Score veilig ontwerp (integraal, scenario-gericht)
  - Beoordeling door Dirk Jan de Boer

Beoordeling:

- Score per criteria: 1 (onvoldoende) – 5 (ruim voldoende)
- Score 1 + Score 2 = eindscore

7 ontwerpprincipes veilige omgeving (I)

VLUCHTROUTES

In het stedenbouwkundig ontwerp kan er rekening gehouden worden met de zelfredzaamheid van mensen door wegen en (fiets)paden aan te wijzen die als vluchtroute kunnen dienen. Voorkom dat dit de wegen zijn die de hulpdiensten nodig hebben om het gebied te bereiken.

BEREIKBAARHEID VOOR HULPVERLENINGSDIENSTEN

De hulpverlening is erbij gebaat dat het invloedsgebied toegankelijk is en de risicobron bereikbaar. Let er wel op dat je de toegangswegen voor hulpverleningsdiensten scheidt van de voorziene vluchtroutes voor mensen binnen het gebied. Denk daarnaast ook aan voldoende bluswater en geschikte opstelplaatsen voor de brandweer.

POPULATIEDICHTHEID

Het aantal mensen dat rondom de risicobron verblijft, bepaalt het groepsrisico. Aanwezigheid van personen in het invloedsgebied speelt een zeer belangrijke rol als je in de ruimtelijke ordening wilt sturen op de hoogte van het groepsrisico. Door het plangebied slim in te richten kun je zoeken naar de optimale mogelijkheid om het groepsrisico zo laag mogelijk te houden en toch de stedenbouwkundige opgave te realiseren.

7 ontwerpprincipes veilige omgeving (II)

MAATREGELEN AAN HET GEBOUW

Het aantal aanwezigen rondom de risicobron bepaalt het aantal slachtoffers dat als gevolg van een ongeval met gevaarlijke stoffen kan vallen. Neem bouwmaatregelen om het effect te verlagen en de overlevingskans van het aantal mensen te vergroten.

RISICO-COMMUNICATIE

Informatie vooraf biedt mensen tijdens een incident handelingsperspectief. Waar ontwerpmaatregelen risico's niet wegnemen, kan communicatie in de bestuurlijke verantwoording een doorslaggevende factor zijn die risico's aanvaardbaar maken.

KWETSBARE GROEPEN

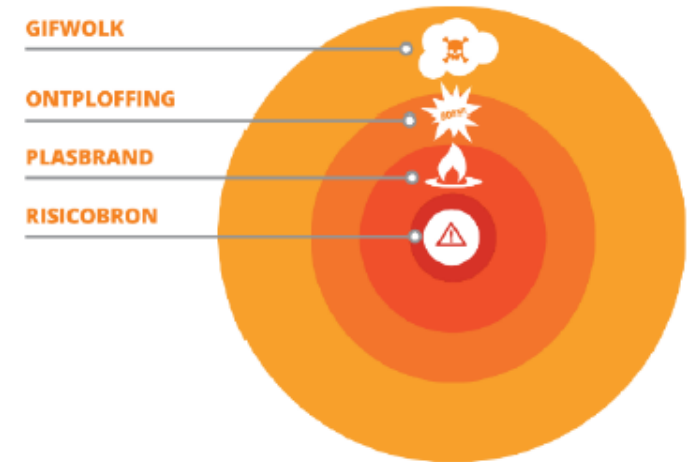
Dit zijn groepen mensen die door omstandigheden minder mogelijkheden hebben om zichzelf in veiligheid te brengen. Denk hierbij aan groepen zieken, ouderen, gehandicapten of jonge kinderen. Vanuit de veiligheidsregio's wordt vaak geadviseerd om kwetsbare groepen zoveel mogelijk buiten het invloedsgebied te houden.

7 ontwerpprincipes veilige omgeving (III)

AFSTAND TOT DE RISICOBRON

De risicobron en het aantal mensen rondom de risicobron bepalen samen de hoogte van het groepsrisico. De risicobron bepaalt de kans dat een ongeval met gevaarlijke stoffen optreedt. Het aantal aanwezigen rondom de risicobron bepaalt het aantal slachtoffers dat als gevolg van een ongeval met gevaarlijke stoffen kan vallen.

Ontwerpatelier (I)

1. Introductie: beschouw het gebied in het licht van de beschreven ambitie en opgave.

Bespreek met elkaar welke (algemene) ruimtelijke kwaliteitseisen jullie stellen aan een gebied dat wordt ingericht op basis van jullie ambitie en opgave. (circa 10 minuten)

2. Ontwerpfase: maak een veilig en gezond ontwerp, waarbij rekening is gehouden met de opgave van de gemeente. (circa 30 minuten)

3. Reflectie: Welke keuzes in het ontwerp zijn gemaakt? Welke ontwerpprincipes zijn toegepast? Willen jullie nog (beschermende) maatregelen toevoegen? (circa 10 minuten)

4. Terugkoppeling, reflectie en beoordeling: De eindresultaten van het ontwerp en de belangrijkste ontwerpprincipes en -uitgangspunten worden plenair teruggekoppeld. (circa 10 minuten)

ONTWERP
VEILIGE
OMGEVING

Brandaandachtsgebied

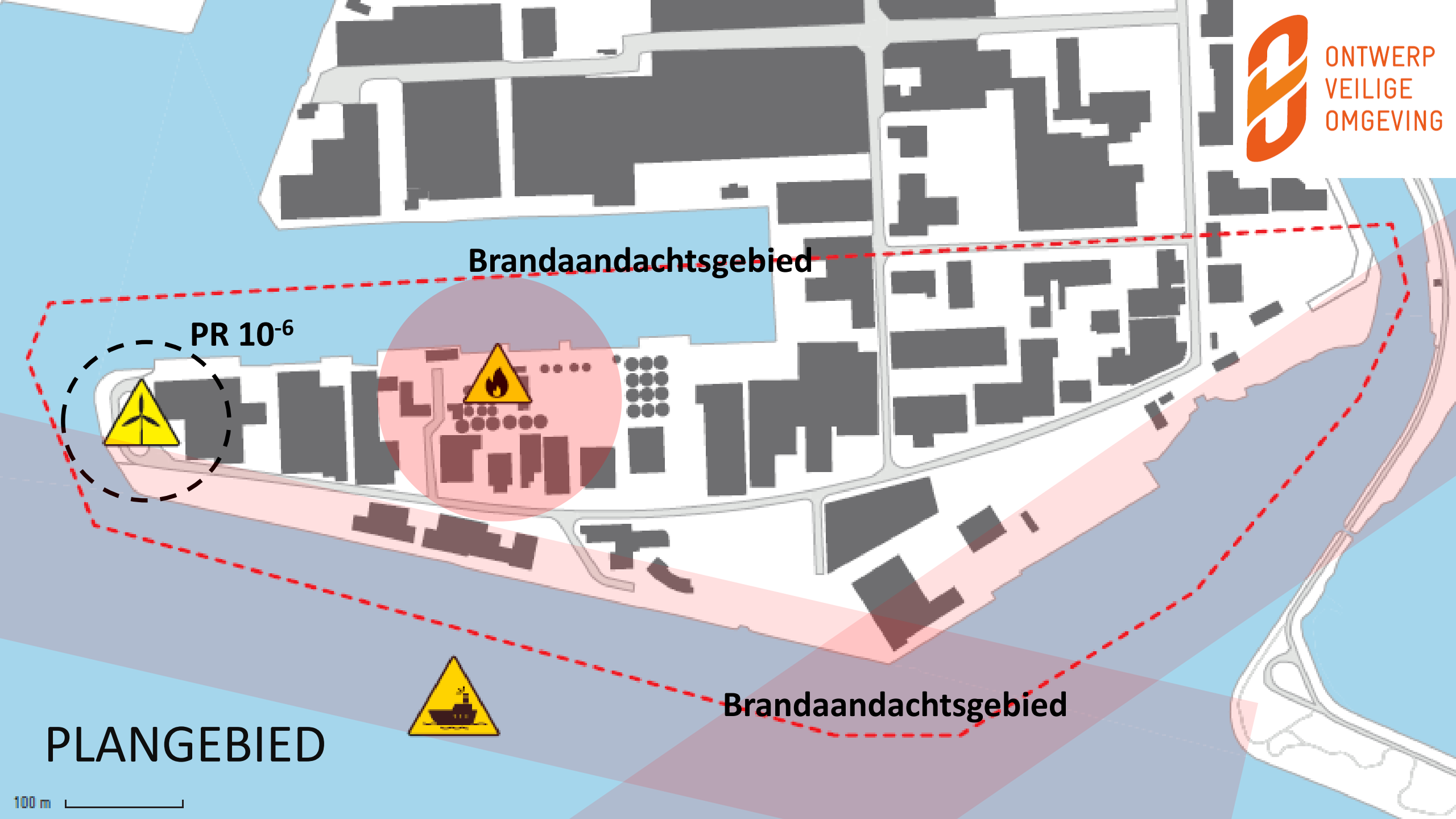
PR 10⁻⁶

Brandaandachtsgebied

PLANGEBIED

100 m

1. de:fabrique (Wachtwoord: detabrique)
Twitter: #Relevant2017

ONTWERP
VEILIGE
OMGEVING

ONTWERPWEDSTRIJD

'ZAANS MENGEN'

2019
EERSTE EN TWEEDE KWARTAAL

WINNENDE INZENDING
DEVENTER OPSTAP
Winnaars: Eelke van Empe, Conrad Löffler, Ineke de Putter,
Hansburg, Bianca Stoep, Charlotte Walther, Rick Warmelink